Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

দশম শ্রেণীৰ বাবে

ইতিহাস

পাঠ - ৪

ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলন আৰু অসমত জাতীয় জাগৰণ

অংশ – ৪

অনামিকা দাস

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

স্বদেশী আন্দোলন আৰু অসম

- অসম আৰু পূৰ্ব বংগক একত্ৰিত কৰি এখন নতুন প্ৰদেশ হিচাপে ব্ৰিটিছ চৰকাৰে প্ৰস্তাৱ আগবঢ়ায়।
- প্ৰথমে নাম পূৰ্ব বংগ।
- অসমৰ বিশাল এলেকা অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল; কিন্তু, "অসম" নামটো বাদ পৰিল।
- অসমৰ পৰিচয় আৰু অস্তিত্ব হেৰুৱাবলৈ ওলাইছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- অসমৰ ইউৰোপীয় চাহ খেতিয়ক সংস্থাই "অসম" নামটো বাদ দিয়াত আপত্তি প্ৰকাশ কৰে।
- তেওঁলোকে যুক্তি দিছিল যে অসম আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বজাৰত চাহৰ বাবে বিখ্যাত।
- ব্ৰিটিছে নাম সলনি কৰি " পূৰ্ব বংগ আৰু অসম" কৰিবলৈ সন্মত হয়।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- ১৯০৫ চনৰ ১৬ অক্টোবৰত বংগ বিভাজন কার্যকৰী হোৱাৰ লগে লগে এজন লেফটেনেণ্ট গৱর্ণৰৰ অধীনত নতুন প্রদেশ "পূর্ব বংগ আৰু অসম" প্রতিষ্ঠা কৰা হয়।
- অসমৰ মুখ্য আয়ুক্ত ফুলাৰ নতুন প্রদেশৰ গৱর্ণৰ হয়।
- অসমৰ ৰাজধানী স্থানান্তৰিত হ'ল — শ্বিলঙৰ পৰা ঢাকালৈ
- বংগ বিভাজনৰ ক্ষেত্রত যোৰহাট সর্বজনিক সভা আৰু আছাম এছ'চিয়েচনৰ ভূমিকা নিৰৱ আছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

জাতীয়তাবাদী নেতা যেনে —

- পদ্মনাথ গোহাঁই বৰুৱা
- অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰী
- ত্রিগুণা বৰুৱা
- ৰক্তিম বৰা

বংগ বিভাজনৰ বিৰোধিতা কৰি প্রতিবাদী কার্যসূচী আৰম্ভ কৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- স্বদেশী আন্দোলনে অসমক প্রভাৱিত কৰিছিল।
  (বিশেষকৈ ধুবুৰী, গৌৰীপুৰ, গোৱালপাৰা, গুৱাহাটী, তেজপুৰ আৰু ডিব্রুগড়ত)
- অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰী আৰু গোবিন্দ লাহিড়ীয়ে গুৱাহাটীত ছাত্র-ছাত্রীৰ মাজত বিপ্লৱী সংগঠন গঠন কৰে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

তেওঁলোকে আহ্বান জনাইছিল —

- থলুৱা সামগ্ৰী ব্যৱহাৰ কৰা
- বিদেশী সামগ্ৰী বৰ্জন কৰা

✓ অসমৰ মানুহে স্থানীয় এড়ী, মুগা, কপাহী আৰু খাদী কাপোৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

(বিদেশী কাপোৰৰ সলনি)

✓ নিমখৰ পৰিৱৰ্তে খাৰ, বিদেশী চেনিৰ সলনি বেনাৰসৰ চেনি ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

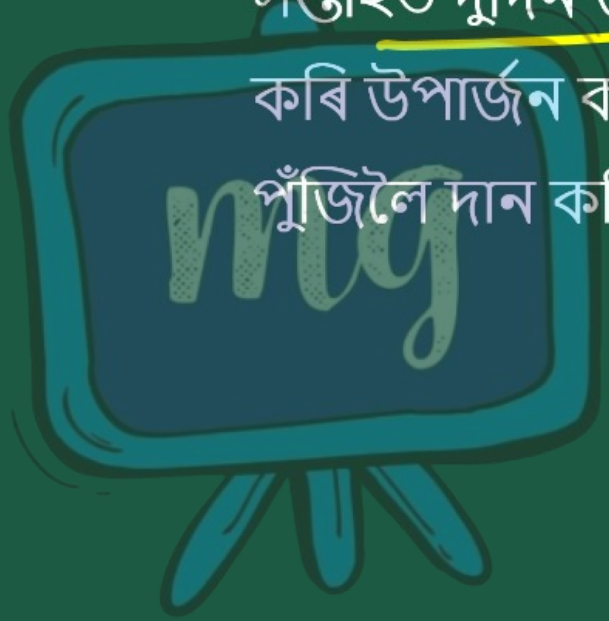

- গুৱাহাটীৰ কিছু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সপ্তাহত দুদিন জাহাজ ঘাটত কুলিৰ কাম কৰি উপাৰ্জন কৰা ধন স্বদেশী আন্দোলনৰ পুঁজিলৈ দান কৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

☛ অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰীয়ে ৰচনা কৰিছিল এখন বৈপ্লৱিক নাটক "বন্দিনী ভাৰত"।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- পাণ্ডুলিপিখন আৰক্ষীয়ে জব্দ কৰে।
- (১৯০৬ চনৰ ৩১ জুলাইত কটন কলেজিয়েট হাইস্কুলত অনুষ্ঠিত হোৱা এক অনুষ্ঠানৰ সময়ত)
- অম্বিকাগিৰী ৰায়চৌধাৰীদেৱে অন্য কর্মীসকলৰ সহায়ত এটা বিপ্লৱী সংগঠন সেৱা সংঘ প্রতিষ্ঠা কৰে। এই ব্যক্তিসকল যেনে—
  - ক্ষুদিৰাম বসু
  - বাৰীন্দ্র ঘোষ
  - উল্লাস কৰ দত্ত

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- অসমৰ মুখ্য আয়ুক্ত ফুলাৰক লক্ষ্য কৰি গুৱাহাটী-শ্বিলং পথত বোমা নিক্ষেপ কৰা হয় (৭ ছেপ্টেম্বৰ ১৯০৬ তাৰিখে)
- প্রধান সন্দেহজনক হিচাপে অম্বিকাগিৰীক জেৰা কৰা হয়।
(আৰু ১৯১৪ চনলৈকে ৰৰপেটাত বন্দী)
- ব্রিটিছ চৰকাৰে ব্রহ্মপুত্র উপত্যকাৰ লোকসকলক স্বদেশী আন্দোলনৰ প্রভাৱৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

এই উদ্দেশ্য আগত ৰাখি চৰকাৰে হাতত লোৱা কেইটামান প্ৰধান জনহিতকৰ কাম আছিল এনেধৰণৰ —

১) অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এন্ট্ৰেঞ্চ পৰীক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা।

২) কটন কলেজক উন্নত মানৰ শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে গঢ়ি তুলিবলৈ সকলো বিভাগতে স্নাতক মহলাৰ শ্ৰেণী মুকলি কৰা।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

৩) ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত মৌজাদাৰী ব্যৱস্থা পুনৰ প্ৰয়োগ কৰা।

৪) মাটিত কুৰিদফীয়া বন্দোৱস্তিৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা ইত্যাদি।

☛ এয়া স্বদেশী আন্দোলনৰ পৰোক্ষ প্ৰভাৱ বুলি ক'ব পাৰি।

☛ সুৰমা ভেলী এছ'চিয়েছনৰ নেতৃত্বত সুৰমা উপত্যকাত এই আন্দোলন যথেষ্ট জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

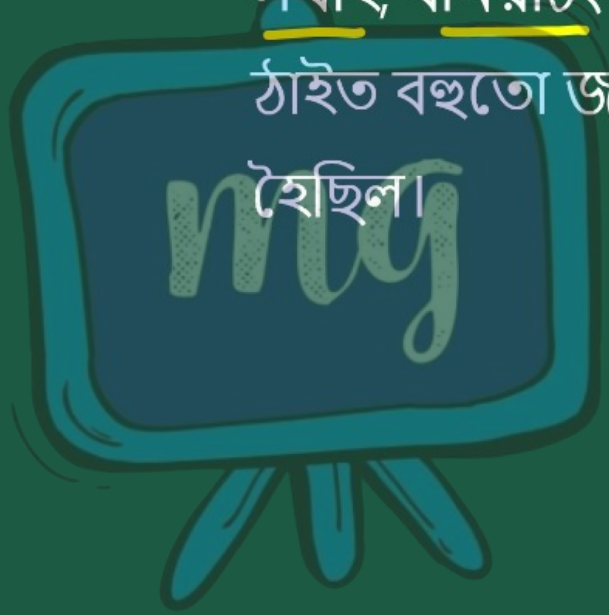

- ইয়াৰ ফলস্বৰূপে শ্রীহট্ট, হবিগঞ্জ, শ্রীমংগল, লখাই, বনিয়াচংগ, কৰিমগঞ্জ, শিলচৰ আদি ঠাইত বহুতো জাতীয় বিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

অসহযোগ আন্দোলন আৰু অসম

- অসহযোগ আন্দোলন ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ এক বৃহৎ পৰিঘটনা আছিল।
- ১৯২০ চনত আৰম্ভ হৈছিল আৰু ১৯২২ চনলৈকে চলিছিল।
- মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত আৰু ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ সমৰ্থিত।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- আন্দোলনত যোগদানৰ ক্ষেত্ৰত আছাম এছ'চিয়েশ্যন প্ৰথম অৱস্থাত নিশ্চিত নাছিল।
- নেতৃত্বত এটা শিতান —
  - গংগা গোবিন্দ বৰুৱা
  - তাৰা প্ৰসাদ চলিহা
  - ঘনশ্যাম বৰুৱা
  - চন্দ্ৰধৰ বৰুৱা

  এছ'চিয়েশ্যনৰ পৃথক পৰিচয় বজাই ৰাখিব বিচাৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- অধিকাংশই সক্রিয় ৰাজনীতিত যোগদান কৰাৰ প্রয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰিছিল।
- ১৯২০ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত তেজপুৰত আছাম এছ'চিয়েচনৰ ১৭ সংখ্যক অধিৱেশনত অসহযোগ আন্দোলনত যোগদানৰ প্রস্তাৱ গ্রহণ কৰা হয়।
- সন্থাই আন্দোলন সন্দর্ভত কংগ্রেছৰ নির্দেশনা মানি চলাৰ সিদ্ধান্ত লয়।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

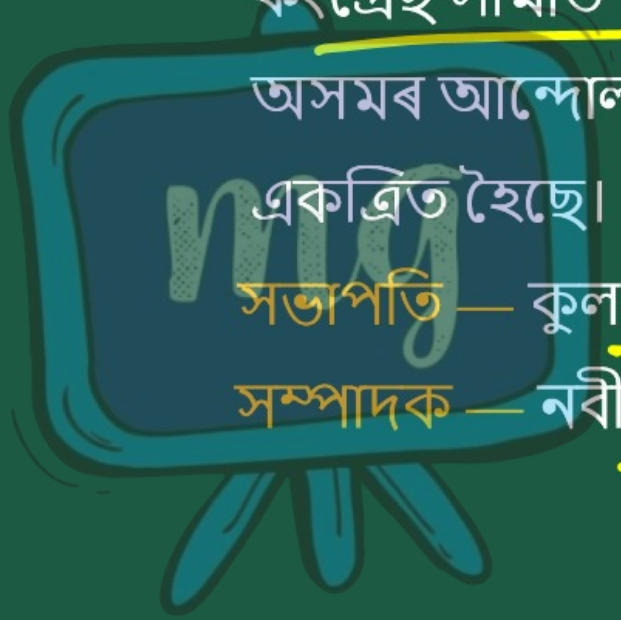

- ১৯২১ চনৰ জুন মাহত অসম প্ৰাদেশিক কংগ্ৰেছ সমিতি গঠন হোৱাৰ লগে লগে অসমৰ আন্দোলন ৰাষ্ট্ৰীয় আন্দোলনৰ লগত একত্ৰিত হৈছে।

সভাপতি — কুলধৰ চলিহা

সম্পাদক — নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

গান্ধীৰ অসম ভ্ৰমণ

- ১৯২১ চনত গান্ধীৰ ভ্ৰমণৰ লগে লগে অসমত অসহযোগ আন্দোলনে চৰম সীমাত উপনীত হয়।
- গান্ধীৰ সভাত বৃহৎ জনসমাগম হৈছিল।
- গান্ধীৰ আহ্বানত জনসাধাৰণে বিদেশী বস্ত্ৰ বৰ্জন কৰি মানুহে বৰ্জন আন্দোলনত যোগদান কৰিছিল, বিদেশী সামগ্ৰীৰ অগ্নিকুণ্ডৰ আয়োজন কৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- চন্দ্রনাথ শর্মা
- হেমচন্দ্র বৰুৱা
- অমিয় কুমাৰ দাস
- মুহিবুদ্দিন আহমেদ

অসমৰ যুৱক-যুৱতীসকলে চৰকাৰী শিক্ষানুষ্ঠান বর্জন কৰিলে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

☛ বিশিষ্ট যুৱ নেতাসকল অন্তর্ভুক্ত —

- লক্ষীধৰ শর্মা
- ৰোহিণীকান্ত হাতীবৰুৱা
- বিমলাকান্ত বৰুৱা
- কনক চন্দ্র বৰুৱা
- বেণুধৰ শর্মা
- তিলক শর্মা।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ
- তৰুণৰাম ফুকন
- বিষ্ণুৰাম মেধি
- কুলধৰ চলিহা
- কামিনী কুমাৰ চন্দ

- উকীল সকলে নিজৰ ওকালতি এৰি আন্দোলনত যোগদান কৰিছিল।

☛ চৰকাৰী বিষয়া আৰু শিক্ষকেও চাকৰি এৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

☛ জাতীয় বিদ্যালয় মুকলি কৰা হৈছিল —

- ❑ গুৱাহাটী
- ❑ নলবাৰী
- ❑ যোৰহাট
- ❑ তেজপুৰ
- ❑ শিৱসাগৰ
- ❑ নগাওঁ
- ❑ কৰিমগঞ্জ
- ❑ মৌলবী বজাৰ।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- তিলক সোঁৱৰণী বিদ্যালয় —
  - ১৯২১ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত গুৱাহাটীত প্ৰথম জাতীয় শিক্ষানুষ্ঠান বাল গংগাধৰ তিলক সোঁৱৰণী বিদ্যালয় স্থাপন।
- প্ৰথম অৱস্থাত এই অনুষ্ঠানটো ভৱলুমুখস্থিত ৰোহিণী কুমাৰ চৌধুৰীৰ বাসভৱনত আৰম্ভ। পিছত উজান বজাৰৰ অসম ক্লাবলৈ স্থানান্তৰিত কৰে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- আন্দোলনৰ নেতাসকলে গঠনমূলক কামৰে এক কার্যসূচী হাতত লৈছিল।
- অসমত এই আন্দোলনৰ এটা ডাঙৰ প্রভাৱ আছিল কানিৰ প্রচলন বন্ধ।
- অন্য এক গুৰুত্বপূর্ণ গঠনমূলক কাম আছিল খাদীৰ প্রচলন জনপ্রিয় কৰা আৰু উৎপাদন বৃদ্ধি কৰা।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- এই আন্দোলনত চাহ বাগিচাৰ শ্ৰমিকৰ অভূতপূৰ্ব সমৰ্থন দেখা গ'ল।
- চাহ বাগিচাৰ শ্ৰমিকৰ বৃহৎ জনসংখ্যাই ঔপনিৱেশিক শোষণৰ বিৰুদ্ধে মাত মাতিলে।
- ১৯২১ চনৰ মে' মাহত কৰিমগঞ্জ মহকুমাৰ চৰাগোলা আৰু লংগাই উপত্যকাৰ ১৩খন চাহ বাগিচাৰ পৰা প্ৰায় ৮০০০ শ্ৰমিকে কংগ্ৰেছৰ নেতৃত্বত ঔপনিৱেশিক শাসনৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ সাব্যস্ত কৰে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- শ্রমিকসকলে মজুৰি বৃদ্ধিৰ দাবী জনাইছিল।
- ‘গান্ধী মহাৰাজৰ জয়’ শ্লোগানেৰে উত্তাল কৰি তোলে।
- মালিকসকলে জিলা প্রশাসনক বল প্রয়োগ কৰি শ্রমিকসকলক ঘূৰাই অনাৰ হেঁচা প্রয়োগ কৰে।
- সংঘর্ষত শ শ শ্রমিকে প্রাণ হোৰুৱাইছিল আৰু বাগিছালৈ উভতি আহিব বাধ্য হৈছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

মূল্যায়ন

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

১) 'বন্দিনী ভাৰত' কোনে ৰচনা কৰিছিল ?

২) মহাত্মাগান্ধী কেতিয়া অসমলৈ আহিছিল ?